

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Момяна Мартинова Гунева

по дисертационния труд за получаване на
научната и образователна степен „доктор“ на тема

**„Наказателноправна закрила на съобщенията в
Република България“**

автор: Ралица Янкова Илкова

Представеният дисертационен труд е в обем от 179 стр., като изложението обхваща увод, три глави и заключение. Към работата е приложен списък на използваната литература, който включва 35 източника, от които 32 са специализирана правна литература – учебници и научни изследвания.

Трудът е логично структуриран. В първата глава (стр. 10 – 25) е дадена обща характеристика на тези посегателства, която дисертантката поставя на солидна научна основа - още в § 1 на главата тя изгражда собствено понятие за съобщенията и ги разглежда като специфичен обект на наказателноправна защита. Предмет на изследване в глава втора (стр. 26 – 78) са престъпленията против неприкосновеността на кореспонденцията, които са класика сред престъпленията против правата на гражданите. Най-много място е отделено на престъпленията против съобщителните връзки (стр. 79 – 173). Тази неравномерност по мое мнение е оправдана, тъй като в глава трета на труда са анализирани не само най-значителен брой състави, но и те се намират в различни глави и раздели на Наказателния кодекс – Глава единадесета, Глава десета и Глава пета.

Заключението обобщава научните резултати на направеното изследване и позволява на докторантката да направи предложения *de lege ferenda*, които може и да не са безспорни, но са логични и обосновани.

Основните достойнства на дисертационния труд могат да бъдат намерени в следните насоки:

На първо място темата е изключително пренебрегвана. Липсва цялостно монографично изследване, което е неоправдано, особено с оглед защитата на съобщителните връзки – обект с неопценимо значение в съвременния свят. Ралица Илкова си е поставила амбициозната задача да обхване цялостно и системно проблематиката по темата, като е трябвало да се справи и с недостатъчната специализирана литература

по отделни нейни аспекти. Казаното очертава актуалността на изследването и естествения интерес, който то предизвиква у четящия.

На второ място цялото изложение демонстрира дълбокото познаване на позитивноправната регламентация в областта на съобщенията и съобщителните връзки. Това прави труда особено ценен, тъй като наказателноправната уредба е непосредствено свързана с нормативните актове, регулиращи тези отношения.

На трето място следва да се посочи непрестанният стремеж на дисертантката да обвърже изследването с конкретните нужди на практиката, като прави интересни съпоставки и отграничения между разглежданите състави и такива, които разкриват известно сходство с тях, и на тази основа тя прави предложения определено полезни практически.

На четвърто място направените предложения *de lege ferenda* заслужават внимание, тъй като биха допринесли за осъвременяването и разширяването на наказателноправната защита на съобщенията и съобщителните връзки.

Не пето, но не на последно място интерес буди критичният преглед на санкционната част на нормите, предмет на обсъждане в труда, нещо, което не е особено често срещана практика в нашата научна литература.

Бих искала да отбележа, че приемам изготвената от дисертантката справка за по-съществените приноси в представения за защита труд.

Като първо монографично изследване по темата и като първи самостоятелен труд от такъв мащаб на автора, работата не е лишена и от известни недостатъци.

Преди всичко трябва да се посочи известна склонност на автора обширно да преразказва и дори направо да цитира пълния текст на законовите норми. Намирам това за излишно, доколкото това е изследване, адресирано към аудитория от специалисти. Освен това в стремежа към изчерпателност Р. Илкова се впуска в очертаване и изследване на хипотези и варианти на престъпно поведение, които едва ли биха могли да бъдат реализирани в действителността.

Считам, че трудът би спечелил от по-широкия сравнителноправен обзор. В това отношение направеният преглед на чуждото законодателство е наистина "кратък" и губи допълнително от това, че не са посочени източниците и това затруднява преценката за актуалността на разглежданите текстове.

Вярно е, че специализираната литература по темата е доста оскъдна, но прави впечатление фактът, че се цитират едни и същи

произведения, а в библиографската справка са посочени трудове, които не са използвани в текста на дисертационния труд.

Направените забележки не се отразяват значително върху качествата на труда, а по-скоро могат да бъдат използвани за подобряването му при евентуално отпечатване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че предложеният дисертационен труд отговаря на изискванията, посочени в чл. 6, ал. 6 на Закона за развитие на академичния състав в Република България, поради което давам положително заключение и предлагам на основание чл. 10, ал. 1 от същия закон на Ралица Янкова Илкова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор”.

гр. София
27 септември 2011 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Момяна Гунева)